

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EM / 15032088

Uw kenmerk
2015Z02941

Datum - 7 APR. 2015

Betreft Beantwoording vragen van de leden Jan Vos, Jacobi en Van Dekken
(allen PvdA) over de gaswinningsplannen op en rond Terschelling

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer, mede namens de minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken, de antwoorden op de Kamervragen van de leden Jan Vos, Jacobi en Van Dekken (allen PvdA) over de gaswinningsplannen op en rond Terschelling (ingezonden op 20 februari 2015, kenmerk 2015Z02941).

1

Bent u bekend met het feit dat Tulip Oil naar aardgas wil gaan boren op en rond Terschelling ("*Terschelling opgeschrikt door plannen gasboring*", Trouw, 14 februari 2015)?

Antwoord

Ja.

2

Klopt het dat er grote hoeveelheden CO₂ zullen vrijkomen in het begin van het project omdat ze nog niet teruggepompt kunnen worden? Zo ja, kunt u een indicatie geven van de hoeveelheid en de mogelijkheid om hier iets aan te doen?

3

Welke risico's brengt het terugpompen van CO₂ met zich mee, zowel op milieuvlak als op veiligheidsgebied ("*Tulip Oil zit nog met de CO₂*", Trouw, 16 februari 2015)?

Antwoord op de vragen 2 en 3

Het gas in het voorkomen Terschelling-Noord bestaat voor circa 14% uit CO₂. Dit geldt niet alleen in het begin van het project, maar gedurende de gehele winningsperiode. De hoeveelheid CO₂ hangt samen met de hoeveelheid gas die gewonnen kan worden; deze wordt op basis van de winningsvergunningaanvraag van Tulip Oil thans geverifieerd door mijn adviseurs TNO en Energiebeheer Nederland. Ik wacht eerst deze adviezen af, alvorens ik kan ingaan op concrete hoeveelheden gas (of CO₂).

Of het meegeproduceerde CO₂ kan worden teruggepompt in de ondergrond, is op dit moment ook nog onduidelijk. Na verlening van de winningsvergunning zullen in

de milieueffectrapportage meerdere varianten worden onderzocht voor de ontwikkeling van het veld, inclusief de gasbehandeling en de eindbestemming van het afgescheiden CO₂. Dan zal ook worden beoordeeld of het CO₂ aanvullende risico's met zich meebrengt en welke maatregelen genomen zullen worden om die eventuele risico's te beperken.

4

Kunt u aangeven of er risico's zijn voor de zoetwatervoorraad die Terschelling herbergt? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

5

Wordt er bij de mogelijke winning gebruik gemaakt van stoffen die schadelijk zijn voor het milieu? Zo ja welke en hebben deze ook risico's voor de zoetwater-voorraad?

Antwoord op de vragen 4 en 5

Na verlening van de winningsvergunning zullen in het MER-traject meerdere varianten worden onderzocht. Daarbij zal er ook nadrukkelijk aandacht zijn voor een eventueel effect van de gaswinning op de zoetwatervoorraad van Terschelling. Er zal worden beoordeeld of de gaswinning risico's met zich meebrengt voor deze zoetwatervoorraad, en zo ja, welke maatregelen genomen kunnen worden om die risico's te beperken. Ook eventuele bij de winning gebruikte stoffen die schadelijk zijn voor het milieu, zullen in dit MER-traject – ook in relatie tot de eerdergenoemde zoetwatervoorraad – worden beoordeeld.

6

Hoe wordt bij projecten zoals deze het nationale belang van gaswinning afgewogen tegen bescherming van bijzondere natuur en zoetwatervoorraden?

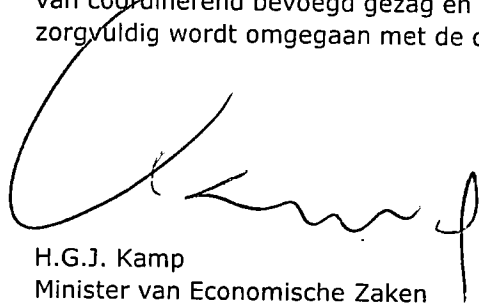
Antwoord

In de milieueffectrapportage die onderdeel uitmaakt van de besluitvormingsprocedure voor deze gaswinningsprojecten, wordt beoordeeld of de effecten van het gaswinningsproject verenigbaar zijn met onder andere de te beschermen natuurwaarden en de zoetwatervoorraden. Diverse wetten en regels bieden hiervoor het beoordelingskader. Een gaswinningsproject vindt, eventueel onder het stellen van voorschriften en beperkingen, slechts doorgang als de hiervoor noodzakelijke besluitvorming heeft plaatsgevonden. Mocht Tulip Oil de aangevraagde winningsvergunning verkrijgen, dan dient daarna nog besluitvorming plaats te vinden over alle voor het project noodzakelijke besluiten (inclusief een inpassingsplan en een vergunning op basis van de

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Ons kenmerk
DGETM-EM / 15032088

Natuurbeschermingswet 1998). Dit zal dan gebeuren onder toepassing van de rijkscoördinatieregeling. Ik vervul daarbij – naast de rol van bevoegd gezag die ik tezamen met de minister van Infrastructuur en Milieu vervul ten aanzien van het op te stellen inpassingsplan voor de locatie-alternatieven op het eiland – de rol van coördinerend bevoegd gezag en zie er daarbij op toe dat in de besluitvorming zorgvuldig wordt omgegaan met de diverse te beschermen belangen.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken